

Centralna Komisja Egzaminacyjna

EGZAMIN MATURALNY 2013

JĘZYK ŁEMKOWSKI

POZIOM PODSTAWOWY

Kryteria oceniania odpowiedzi

MAJ 2013

Część I

Odpowiedzi maturzysty mogą przybierać różną formę językową, ale ich sens musi być zgodny z tekstem. Oceniając pracę maturzysty, należy stosować wskazaną punktację.

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji	Rozumienie pisanego tekstu – П. Трохановській, <i>Паницына в писаным слові</i> .

Zadanie 1. (0–2)

Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji i zastosowanie do rozwiązania problemu II/22
--------------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Паницына – была то примусова праця хлопів для пана. На початку введіння паницыны треба было одробити пару дні на рік, але уж в XVIII столітю ей вымір зріс до 5–6 дні в тыжні.

2 p. – za wyjaśnienie terminu *паницына* oraz określenie wymiaru pracy na pańszczyźnie.

1 p. – za wyjaśnienie terminu *паницына* lub określenie wymiaru pracy na pańszczyźnie.

0 p. – za niepoprawną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 2. (0–2)

Korzystanie z informacji	Wyróżnienie w tekście związków frazeologicznych (wyrazów) i odczytanie ich znaczenia II/13
--------------------------	--

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Столітя – вік

Воля – свобода

Праця – робота

Увіковічнити –заховати

2 p. –za podanie 4 synonimów

1 p. –za podanie 2 synonimów

0 p. – za niepoprawną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie3.(0 –1)

Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji i zastosowanie do rozwiązania problemu II/22
--------------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi:

На Лемковині паницына мала кус лагіднійшу форму як в долинах. Полігала на податках в натурі і в грошах. Але в селах ниже положеных селяне мусіли робити для пана навет през вышиткы дні тыжня. Найтяжше паницына досвідчыла Русинів по полудньовій страні Карпат.

1 p. –za podanie informacji dotyczącej formy pańszczyzny na Łemkowyszczyźnie

0 p. – za niepoprawną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 4. (0–1)

Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji i zastosowanie do rozwiązania problemu II/22
--------------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Жебы оборонити ся пред панщыном селяне бороли ся знанями, організували повстаня, творили збійничы группы.

1 p. – za poprawne podanie informacji, w jaki sposób chłopci bronili się przed represjami

0 p. – za niepoprawną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 5. (0–1)

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie charakterystycznych cech stylu II/20
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

Б) публицистичной

1p. – za wskazanie odpowiedzi B

0 p. – za niepoprawną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 6. (0–1)

Korzystanie z informacji	Oczytanie sensu akapitu II/14
--------------------------	-------------------------------

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Александр Павлович одчувал біль і ненавист народу. Часто в своїх творах описував недолю панщынных хлопів.

1 p. – za określenie stosunku A. Pawłowycza do chłopów pańszczyźnianych

0 p. – za niepoprawną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 7. (0–2)

Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji i zastosowanie do rozwiązania problemu II/22
--------------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Збійництво было наступством утисканя хлопів в часі панщыны і бунтом проти унії. Найбарже розвивало ся на пільничій Лемковині.

2 p. – za podanie przyczyn rozwoju zbójnictwa w XVII w. i terenu gdzie zbójnictwo rozwinęło się najbardziej

1 p. – za podanie przyczyn rozwoju zbójnictwa w XVII w. lub terenu, gdzie rozwinęło się ono najbardziej

0 p. – za niepoprawną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 8. (0–2)

Korzystanie z informacji	Oczytanie sensu akapitu II/14
--------------------------	-------------------------------

Приклад poprawnej odpowiedzi:

Вишиткы люде барз тишыли ся зо знесіня паницыны. Жебы вказати радіст, в церквах дзвонили дзвоны і одправляли ся Службы. Селяне плакали з радости і ставляли кресты в подяці за свободу.

2 p. – za podanie minimum dwóch sposobów okazywania radości z powodu zniesienia pańszczyzny

1 p. – za podanie jednego sposobu okazywania radości z powodu zniesienia pańszczyzny

0 p. – za niepoprawną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 9. (0–2)

Korzystanie z informacji	Odczytanie sensu akapitu II/14
--------------------------	--------------------------------

Приклад poprawnej odpowiedzi:

Коли знесено паницыну вишиткы барз ся тишыли. Прото єднак, же селяне мусіли выкупити поля і лісы, дуже люди ся задолжыло. През поступуюче зубожыня звекшыла ся еміграція.

2 p. – za wskazanie dwóch informacji na temat sytuacji chłopów po zniesieniu pańszczyzny

1 p. – za wskazanie jednej informacji na temat sytuacji chłopów po zniesieniu pańszczyzny

0 p. – za niepoprawną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 10. (0–1)

Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji i zastosowanie do rozwiązania problemu II/22
--------------------------	---

Приклад poprawnej odpowiedzi:

Паницына помальше і в меншій ступени розвивала ся в горах, прото, же обставины до газдуваня были тяжшы як в долинах і находило ся гев меньше фільварків.

1 p. – za podanie przyczyny wolniejszego rozwoju pańszczyzny w górach

0 p. – za niepoprawną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 11. (0–1)

Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji i zastosowanie do rozwiązania problemu II/22
--------------------------	---

Приклад poprawnej odpowiedzi:

Стверджыня, же Павлович был мягкой души означат, же был він вразливий на долю інчых, кривдженых і преслідуваных. Лежала му на серци ситуація народу, прото описувал ей в своїх творах.

1 p. – za wyjaśnienie znaczenia frazy

0 p. – za niepoprawną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 12. (0–2)

Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji i zastosowanie do rozwiązania problemu II/22
--------------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Александр Павлович был писателем, священником, парохом в Біловежи. В своїх творах часто писал о доли панщынных хлопів. Єст автором творів: *Маковиця, Пісь о злых панах, Ци не іде ти до плачу, як видиши долю седлачу.*

2 p. – za notkę biograficzną zawierającą cztery informacje podane w tekście

1 p. – za notkę biograficzną zawierającą dwie informacje podane w tekście

0 p. – za niepoprawną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 13. (0–1)

Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji i zastosowanie do rozwiązania problemu II/22
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź:

B) *підрядні зложене речыня*

1p. – za wskazanie odpowiedzi B

0 p. – za niepoprawną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 14. (0–1)

Korzystanie z informacji	Odczytanie sensu akapitu II/14
--------------------------	--------------------------------

Przykład poprawnej odpowiedzi:

В другым абзаци заміщена єст інформация про форму, яку приняла панщына на Лемковині.

1 p. – za poprawne określenie informacji zawartej w drugim akapicie

0 p. – za niepoprawną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 15. (0–1)

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie charakterystycznych cech stylu II/20
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

B) *популярно-наукова статя*

1p. – za wskazanie odpowiedzi B

0 p. – za niepoprawną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Część II

Obszar standardów	Opis wymagań
Tworzenie informacji	Pisanie własnego tekstu w związku z tekstem literackim zamieszczonym w arkuszu III/1; III/2; III/7; III/9; III/11; III/12; III/13; III/14

Temat 1. На основі вершів Ваня Русенки порівнай головных героїв.

L.p.	Kryteria	Pkt max 22
Argumentacja tematu	1. Інформації про автора Nr. <ul style="list-style-type: none"> • Факты з жытя писателя (місце вроджыня, місце преселіня); • Едукация писателя; • Функції, котры полнил Русенко (писатель, рысовник, редактор „Лемка”, учитель); • Творы. 	0–4
	2. Характерыстыка Петра Зяйки: Nr. <ul style="list-style-type: none"> • опис примет характеру Петра; • родина Петра; • опис ситуации в котрій нашол ся герой; • думка Петра на борбу з бідом; • оціна поступуваня Зяйки. 	0–5
	3. Характерыстыка Пані Войцеховой: Nr. <ul style="list-style-type: none"> • опис примет характеру героїні; • выгяд Войцеховой; • однесіня богачкы до русиньскости; • одношыня ся головной героїні до інчых люди; • оціна поступуваня пані Войцеховой. 	0–5
	4. Порівняня обох вершів Nr. <ul style="list-style-type: none"> • порівняня примет характеру героїв • порівняня ситуации обох героїв; • порівняня поступуваня героїв; • порівняня языка обох вершів (стыль, іронія); • однесіня інчых до головных героїв. 	0–4
	5. Внескы: Nr. <ol style="list-style-type: none"> 1. Ваньо Русенко в своїх творах описує два протиставны тыпы люди. Вказує в тот спосіб приметы Лемків; 2. Ваньо Русенко в своїх творах описує два протиставны тыпы люди. 3. Оціна поступуваня головных героїв вершів Русенки. 	4 2 1

Крыteria oceniania języка і композycji – 27 pkt

2. Язык	Крытери	пункты
а) Синтаксис і флексия	Правильний синтаксис і флексия.	9
	В основном правильный синтаксис і флексия.	5
	Бесіда в основі правильна, при трапляючих ся синтаксичных і флексийных блудах, котры не унеможливають зрозумліня выповіди	3
б) Лексика, фразеологія і стиль	Богатий лексикальний засіб, правильна фразеологія, індивідуальний стиль.	10
	В основном достаточний лексикальний засіб, правильна фразеологія, комунікативний стиль.	7
	В основном достаточний лексикальний засіб і комунікативний стиль.	4
в) Орфографія і пунктуация	Брак орфографічных блудів, або нечисленны назначучы блуды.	4
	Численны назначучы блуды, або нечисленны значучы блуды	2
3. Композыция	В полни функциональна композиция	4
	Невеликы нарушыня функцийональности композициі	2

Темат 2: На основі аналізу уривка оповіданя „*Петро і Ватра*” авторства П. Ксенича, опиш проблемы Лемківской Ватры, на котры звертат увагу автор.

L.p.	Kryteria	Pkt max 22
Argumentacja tematu	1. Загальны інформації про Лемківскы Ватры Nr. <ul style="list-style-type: none"> • Місце першой Ватры в Горах; • Рік першой Ватры; • Села в котрых были організуваны Лемківскы Ватры; • Місця де тепер організує ся Ватры; • Характер давных Ватр (свято культуры, менша комерция); • Обставліня, в котрых організувано Ватры. 	0–3
	2. Проблематыка твору: Nr. <ul style="list-style-type: none"> • Підхід Перта до Ватры; • Підхід оповідаючої особы до выїзду на Ватру; • Проблемы, на котры звертат увагу автор: комерция, планна інформація про то што діє ся на сцені, розвитку гандлю на культуральній імпрезі, брак участництва в культуральній часті імпрезы, ограничаня ся до стріч під пивопалатками; • Непоймуваня ситуациі на Ватрі през оповідаючу особу; • Однесіня героїв до ситуациі на Ватрі; • Язык твору: жывий, іронічний, експресийний, небеспосередньо бесідуючий про проблемы. 	0–8

3.	<p>Образ Ватры: №р.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ситуация на сцені; • Місця в котрых зберают ся люде; • Афішуваня націанальных символів в часі Ватры; • Оціна ансамблів выступуючых на сцені; • Гандляре на Ватрі; • Ватра як місце стрічы ріжных люди. 	0–7
4.	<p>Власны внескы: №р.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сучасны Лемківскы Ватры маюг інчый характер, як колиси; Застосуваня іроніі і недослівний опис проблему през автора; • Сучасны Лемківскы Ватры маюг інчый характер, як колиси • Власна опінія на тему характеру і ситуациі на Лемківскых Ватрах. 	4 2 1

Kryteria oceniania języka i kompozycji - 27 pkt

2. Язык	Критеріі	пункты
а) Синтаксис і флексия	Правильний синтаксис і флексия.	9
	В основном правильный синтаксис і флексия.	5
	Бесіда в основі правильна, при трафляючых ся синтаксичных і флексийных блудях, котры не унеможливяют зрозумліня выповіди.	3
б) Лексыка, фразеологія і стиль	Богатий лексикальний засіб, правильна фразеологія, індивідуальний стиль.	10
	В основном достаточний лексикальний засіб, правильна фразеологія, комунікатывний стиль.	7
	В основном достаточний лексикальний запас і комунікатывний стиль.	4
в) Орфографія і пунктуация	Брак орфографічных блудів, або нечысленны назначучы блуды.	4
	Чысленны назначучы блуды, або нечысленны значучы блуды.	2
3. Композыция	В полни функціанальна композиция.	4
	Невеликы нарушыня функціанальности композициі.	2